

Pöytäkirja 4/2020

Vanhusneuvosto

Aika 10.12.2020 klo 12:00-14:06

Paikka Kaupungintalo valtuustosali, Pohjolankatu 13 ja etänä Teamsilla

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Toimintasuunnitelma vuodelle 2021	5
§ 4 Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023: Tavoitteena ikäystävällinen Suomi ja Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030: Tavoitteena ikävykyäs Suomi	6
§ 5 Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.	8
§ 6 Kainuun soten uudet hankkeet: KaRa -hanke ja HELLÄ -hanke	9
§ 7 Kainuun sote-uudistuksen ohjausryhmä	10
§ 8 Maakunnallinen vanhus- ja vammaisneuvosto	12
§ 9 Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2020	13
§ 10 Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2020	14
§ 11 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta	16
§ 12 Tiedoksi merkittävät asiat ja muut asiat	17

Osallistujat

Aunesluoma Pirjo
Juntunen Anitta
Kauppinen Jari (poistui klo 13:40)
Kempainen Leena, varajäsen
Kiira Tarja, puheenjohtaja
Mikkonen Liisa
Määttä Seija
Paukkeri Tero (poistui klo 13:32)
Pesonen Mikko, varapuheenjohtaja (poistui klo 13:52)
Tervonen Juha
Toivanen Arto
Torvinen Lea
Tuovinen Aino

Muut osallistujat

Heikkinen Tuula, sihteeri

Poissa
Immonen Tyyne

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Tarja Kiira
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Juha Tervonen

Arto Toivanen

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Juha Tervonen ja Arto Toivanen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Juha Tervonen ja Arto Toivanen.

§ 3

Toimintasuunnitelma vuodelle 2021

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto hyväksyy toimintasuunnitelman vuodelle 2021.

Liite 1: toimintasuunnitelma vuodelle 2021

Päätös

Toimintasuunnitelma vuodelle 2021 hyväksyttiin seuraavilla muutoksilla:

- Otsikko muutetaan muotoon: Toimintasuunnitelma vuodelle 2021 – ikäystävällinen Kajaani.
- Kohta: Kokoukset vuosiluku 2018 korjataan vuosiluvuksi 2021.

§ 4

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023: Tavoitteena ikäystävällinen Suomi ja Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030: Tavoitteena ikäkyvykäs Suomi

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto: Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023

Hallitusohjelmassa tavoitellaan entistä ikäystävällisempää maata, joka tunnistaa väestön ikääntymisen tuoman yhteiskunnallisen muutoksen ja varautuu siihen. Siinä ikääntyneitä ei nähdä vain palveluiden kohteena vaan myös yhteiskunnan voimavarana. Hallitusohjelmassa tavoitellaan terveiden elinvuosien määrän lisääntymistä, toimintakyvyn paranemista ja palvelujen toimimista oikea-aikaisesti ja tehokkaasti. Tämän laatusuosituksen tavoitteena onkin mahdollistaa hyvä ikääntyminen sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille. Ehdotetut toimet luovat pohjaa ikäystävälliselle yhteiskunnalle. Laatusuositus tukee ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (nk. vanhuspalvelulaki 980/2012) toimeenpanoa ja siihen tehtyjä uudistuksia sekä hallitusohjelman linjauksia. Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat aiemmin antaneet iäkkäiden ihmisten palvelujen kehittämistä koskevan laatusuosituksen vuosina 2001 3, 2008 4.

Tämä laatusuositus korvaa edellisen laatusuosituksen vuosille 2017–2019.

Laatusuositus on tarkoitettu ensisijaisesti väestön ikääntymiseen varautumisen ja iäkkäiden palvelujen kehittämisen, arvioinnin ja toimeenpanon tueksi kuntien ja yhteistoiminta-alueiden päättäjille ja johdolle sekä valvonnan tueksi. Lisäksi sitä voivat hyödyntää oman toimintansa suunnittelussa ja arvioinnissa monet muutkin tahot, kuten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajat, alan ammattilaiset ja kolmannen sektorin toimijat sekä asiakkaat ja heidän omaisensa.

Julkaisun osoite on

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162455>

Sosiaali- ja terveysministeriö: Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030

Suomen väestö ikääntyy kiihtyvällä vauhdilla. Suomen hallitus on ohjelmassaan linjannut, että väestön ikääntymisestä seuraavaan yhteiskunnalliseen muutokseen varautumiseksi laaditaan poikkihallinnollinen ikäohjelma yhteistyössä eri ministeriöiden, kuntien, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Ikäohjelman laatimiseen tähtäävää valmisteltua on tehty virkatyönä, mutta laajasti eri sidosryhmiä osallistaen syksystä 2018 lähtien.

Vuosina 2019–2020 toimineen iäkkäiden palvelujen uudistamisen työryhmän yhtenä tehtävänä oli ohjata Ikäohjelman laatimista. Työryhmän ehdotuksesta nimettiin poikkihallinnollinen asiantuntijaryhmä, joka teki käsillä olevan suunnitelman Ikäohjelman sisältöaluekohtaisiksi toimenpideohjelmiksi ja tällä hallituskaudella käynnistettävistä toimenpiteistä sekä ohjelman organisoinnista keväällä 2020.

Julkaisun osoite on

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-6865-3>

Kokoukseen tulostetaan yksi paperiversio laatusuosituksesta ja kansallisesta ikäohjelmasta.

Päätös

Julkaisuista on tulostettu yksi paperikappale, jonka saa lainaan sihteeriltä. Jokainen vanhusneuvoston jäsen tutustuu materiaaleihin.

Jäsen Liisa Mikkonen tuo seuraavaan kokoukseen Kainuun soten vuoden 2019 ja 2020 tilastot palveluohjauskäynneistä.

Merkittiin tiedoksi.

§ 5

Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kaupungintalon Pohjolankatu 13 ulkoseinässä olevaan lukolliseen postilaatikkoon voi jättää vanhusneuvostolle osoitettua postia (aloitteet ym.). Laatikon tyhjentämisestä huolehtii Kajaani Info.

Kalliokatu 9:n sisällä olevaan lukolliseen laatikkoon voi myös jättää vanhusneuvostolle osoitetun postin. Vanhusneuvoston kokouksessa 30.11.2017 päätettiin, että Kalliokatu 9:n lukollisen laatikon tyhjentämisestä huolehtii Seija Määttä ja hänelle annetaan laatikon avain.

Toimikauden 2013-2016 vanhusneuvosto päätti viimeisessä kokouksessaan 25.8.2017, että uuden vanhusneuvoston tehtäväksi jää miettiä muita vaihtoehtoja, miten vanhusneuvostoon voi ottaa yhteyttä kuin lukolliset laatikot.

Vanhusneuvostoon voi ottaa yhteyttä myös lähettämällä sähköpostia osoitteeseen vanhusneuvosto@kajaani.fi

Saapuneet aloitteet:

Kynskin sillalta Teppanan puolelta istuinryhmän yläpuolelle portaita, jotta rinnettä pääse ylös tai kaide.

Erätiellä levähdyspenkki on tien päässä. Puoleen väliin tarvitaan uusi penkki.

Päätös

Jäsen Jari Kauppinen lupasi selvittää voidaanko rinteeseen laittaa kaide ja saadaanko yksi uusi levähdyspenkki Erätielle.

Kokouksessa kysyttiin, että voidaanko levähdyspenkkejä jättää talveksi paikoilleen. Jari Kauppinen lupasi selvittää asian.

Merkittiin tiedoksi.

§ 6

Kainuun soten uudet hankkeet: KaRa -hanke ja HELLÄ -hanke

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen yhteisessä kokouksessa 10.11.2020 Kainuun sotien projektipäällikkö Pirjo Kyyrönen esitteli Kainuun sotien Hellä -hanketta: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen osa 1. Helposti lähelläsi.

Hellä -hankkeen esittelymateriaali jaetaan kokouksessa.

Kokouksessa kysyttiin, että miksi aineistosta puuttuvat erityisryhmät? Vastaus: Erityisryhmät ovat kyllä mukana tasaveroisina muiden väestöryhmien kanssa hankkeen kaikessa toiminnassa.

KaRa -hankeesta Kristiina Taskinen ei päässyt paikalle esittelemään hanketta.

Hankkeilla on yhteinen ohjausryhmä.

Päätös

Jäsenille lähetetään sähköpostilla KaRa ja HELLÄ -hankkeiden materiaalia.

Merkittiin tiedoksi.

§ 7

Kainuun sote-uudistuksen ohjausryhmä

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoille tapaaminen 10.11.2020:

"Kainuun sote lähetti Kajaanin vanhus- ja vammaisneuvostolle nimeämispyyntöä Kainuun sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen: Helposti lähelläsi (HELLÄ) ja Kainuun rakenneuudistus (KaRa) -hankkeiden yhteiseen ohjausryhmään. Kajaanin vanhusneuvosto nimesi kokouksessaan 17.9.2020 edustajaksi ko. ohjausryhmään puheenjohtaja Tarja Kiiran ja varaedustajaksi varapuheenjohtaja Mikko Pesosen. Vammaisneuvosto nimesi 15.10.2020 edustajakseen Kaija Patrosen ja varaedustajaksi Anja Kemppaisen.

Kainuun sote ei ollut lähettänyt nimeämispyyntöä muille Kainuun vanhus- ja vammaisneuvostoille. Kajaanin vanhusneuvosto lähetti 17.9.2020 kokouksen jälkeen sähköpostia asiasta Kainuun kuntien vanhusneuvostoille.

Ohjausryhmän ensimmäinen kokous oli 16.10.2020. Kajaanin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston puheenjohtajat osallistuivat ohjausryhmän ensimmäiseen kokoukseen.

Kajaanin vanhus- ja vammaisneuvosto kutsuu Kainuun vanhus- ja vammaisneuvostoja yhteiseen tapaamiseen tiistaina 10.11.2020 klo 10.00. Tapaaminen järjestetään Teams kokouksena. Tapaamiseen pyydetään mukaan vanhus- ja vammaisneuvostojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja sihteerit. Pyydämme ilmoittamaan osoitteeseen tuula.a.heikkinen@kajaani.fi, mihin sähköpostiosoitteeseen voimme lähettää Teams kokous linkin. Kokouksen esityslista lähetetään Teams kutsun mukana.

Yhteisessä tapaamisessa saadaan tietoa Kainuun soten projekteista ja keskustellaan Kainuun sote-uudistuksen ohjausryhmän vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajista sekä lähdetäänkö viemään yhdessä eteenpäin maakunnallisen vanhus- ja vammaisneuvoston perustamista. Paikalla ovat Kainuun sotesta Pirjo Kyyrönen, Kristiina Taskinen ja Marita Pikkarainen."

Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostot päättivät, että Kainuun sote-uudistuksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen: Helposti lähelläsi (HELLÄ) ja Kainuun rakenneuudistus (KaRa) -hankkeiden yhteisessä ohjausryhmässä jatkavat Kajaanin vanhusneuvoston puheenjohtaja Tarja Kiira

(varaedustaja Mikko Pesonen) ja Kajaanin vammaisneuvoston puheenjohtaja Kaija Patronen (varaedustaja Anja Kemppainen) siihen saakka kunnes Kainuun kunnat valitsevat uudet vanhus- ja vammaisneuvostot vuonna 2021. Tämän jälkeen asiaan palataan ja valitaan Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat ko. hankkeiden ohjausryhmään.

Valitut edustajat informoivat Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoja ohjausryhmän työstä.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 8

Maakunnalliset vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoille tapaaminen 10.11.2020:

Käytiin keskustelua maakunnallisen vanhus- ja vammaisneuvoston perustamisesta.

Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat maakunnallisia vaikuttamistoimielimiä.

Kokous esitti, että maakunnalliset vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto perustetaan. Maakunnallisiin vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon valitaan edustajat jokaisesta Kainuun kuntien vanhusneuvostosta ja vammaisneuvostosta.

Aloite vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston perustamisista lähetetään Kainuun liitolle.

Edellisen sote-uudistuksen yhteydessä vuoden 2019 keväällä Kainuun liiton projektipäällikkö ja Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostot pohtivat yhdessä perusteluja maakunnalliselle vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle, neuvostojen kokoonpanoa, toimikautta, henkilövalintoja, tehtäviä, toimintaedellytyksiä, koulutusta ym.

Päätös

Vanhusneuvosto lähettää aloitteen Kainuun liitolle, että perustetaan maakunnalliset vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Vanhusneuvosto ehdottaa, että pohjana käytetään edellisen sote-uudistuksen yhteydessä vuoden 2019 keväällä Kainuun liiton projektipäällikön ja Kainuun kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen yhdessä pohtimia perusteluja maakunnalliselle vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle: neuvostojen kokoonpanoa, toimikautta, henkilövalintoja, tehtäviä, toimintaedellytyksiä, koulutusta ym.

§ 9

Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2020

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vanhusneuvoston kokouksessa 21.1.2016 Sanni Väisänen nosti esille, että ikääntyvien palveluista tehtyjen ajankohtaisten tutkimusten ja selvitysten tuloksia tuotaisiin lyhyenä katsauksena tarpeen mukaan vanhusneuvostolle tiedoksi ja keskusteluun. Esimerkiksi THL:n sivuilta: <https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen> löytyy paljon ajankohtaista tietoa muun muassa kotiin annettavista palveluista.

Kokouksessaan 8.9.2016 § 66 vanhusneuvosto sopi, että jäsen Anitta Juntunen seuraa ja esittelee ko. tutkimukset ja selvitykset vanhusneuvostolle ja tuo ne sihteerin kautta esityslistalle.

Päätös

Vanhusneuvostolle esiteltiin seuraavat tutkimukset ja selvitykset:

- etäläheiset -hoivakotien koronaeristys asukkaiden läheisten kokemana,
- päivystyksen henkilöstön asenteet iäkkäitä ihmisiä kohtaan ja
- puolisoitajan henkilökohtainen kasvu.

Merkittiin tiedoksi.

§ 10

Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2020

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin vanhusneuvosto päätti kokouksessaan 7.5.2015, että jokaiseen kokoukseen sisältyy toimielinten edustajien (kaupunginhallitus, sivistystoimiala, ympäristötekkinen toimiala, Kainuun sote ja tarpeen mukaan muut sidosryhmät) lyhyt katsaus puheenvuoro.

Päätös

Kaupunginhallitus Tero Paukkeri

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.12.2020 Kajaanin kaupungin vuoden 2021 talousarvion. Epävarmuustekijöitä on olemassa: Mikä tulee olemaan Kainuun soten vuoden 2020 talouden tilanne ja, mitkä ovat koronavirusepidemian vaikutukset. Hallintosäännön päivitystyö on käynnistynyt. Vanhusneuvoston jäsenet voivat tutustua hallintosääntöön. Sääntöön on kirjattu myös vanhusneuvoston toiminta. Havaintoja Kajaanin liikennejärjestelmien kehittämiseksi voi lähettää Tero Paukkerille.

Ympäristötekkinen toimiala Jari Kauppinen

Keuyen liikenteen hankkeita on vuoden 2021 talousarviossa mm. Heinisuo, Myötärinne ja Lönnrotinkatu. Sammonkaaren asemakaava on ollut nähtävillä. Kaavaehdotus on tulossa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn talven aikana. Sammonkaaren aiesopimukset on allekirjoitettu. Sammonkaareen on suunnitteilla vuokra-asuntoja ja omistusasuntoja sekä kauppaliike. ARAn kanssa on neuvoteltu omistusoikeusasunnoista. Uusia asuntokatuja on tulossa Kangasmaaston suuntaan.

Sivistystoimiala Pirjo Aunesluoma

Kaukametsän opiston rehtori ja apulaisrehtori vaihtuvat. Kaukametsän opisto on saanut kestävän kehityksen sertifikaatin. Opisto on kestävän kehityksen kansalaisopisto. Kursseja on jouduttu perumaan osallistujakadon takia. Toisaalta taasen ensi kevääälle on tullut uusia ilmoittautumisia.

Kajaanin ammattikorkeakoulu Anitta Juntunen

Ammattikorkeakoulussa on menty eteenpäin hybridimallin mukaan. Niin opiskelijat kuin henkilökuntakin ovat tehneet töitä etänä.

Kainuun sote Liisa Mikkonen

Vanhuspalvelut on 1.1.2021 alkaen ikäihmisten palvelut. Kuvapuhelinpalvelun on ottanut käyttöön 63 kotihoidon asiakasta. Kuvapuhelinkäyntejä on tehty 1535. Lääkeannostelija pilotti alkaa kotihoidossa. Vierailuista on sovittava ja vain 2 vierailijaa sallitaan kerralla. Palveluohjauksen koulutus on alkanut ja siihen osallistuu 15 koulutettavaa. Koulutus loppuu vuoden 2021 helmikuussa.

Kainuun muistiyhdistys Lea Torvinen

Tutun Tuvan ja Huili Tuvan toiminnot on pystytty hoitamaan koronaohjeistuksia noudattaen. Mummon markan vartijat hankkeen tilaisuus on 14.1.2021. Lea Torvinen lähettää päivitetyn ohjelman ja linkin mihin ilmoitaudutaan.

§ 11

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta ja pyytänyt kunnissa välittämään lausuntopyyntönsä kunnan vanhusneuvostolle.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön oheisen linkin kautta.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=af3b90fa-1a6e-4bea-8f8b-3bbfdc09eb01&respondentId=d8b36121-7c04-4497-9e7c-da5ef07ff804>

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta: Ohjeet > Käyttöohjeet.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Suomen hallituksen ohjelman tavoitteena on ikäystävällisyyden edistäminen. Tavoitteeseen vastataan muun muassa perustamalla vanhusasiavaltuutetun tehtävä ja toimisto.

Esityksen tavoitteena on luoda itsenäinen ja riippumaton viranomainen, joka seuraisi ikääntyneiden asemaa ja oikeuksien toteutumista laajasti kaikilla yhteiskuntasektoreilla ja toisi havaintojaan sekä ikääntyneiden näkökulmaa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon. Kyseessä olisi ikääntyneiden oikeuksia edistäviä ja valvovia viranomaisia ja muita toimijoita täydentävä viranomainen. Tavoitteena on välttää päällekkäisiä tehtäviä ja toimivaltuuksia muiden viranomaisten kanssa eikä esityksellä puututa olemassa olevien viranomaisten tehtäviin ja toimivaltuuksiin.

Tavoitteena on luoda valtuutetulle hallinnollinen organisaatio, joka olisi linjassa muiden perus- ja ihmisoikeusalan erityisvaltuutettujen kanssa.

Oikeusministeriö on varannut mahdollisuuden antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta.

Lausunnot pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta 15.12.2020 mennessä.

Päätös

Vanhusneuvosto ei anna lausuntoa lakiluonnoksesta.

12

Tiedoksi merkittävät ja muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

1.

Vanhusneuvostopäivä 21.10.2020

Vanhusneuvostopäivän puhujien esitykset ja yhteenveto dialogeista on nyt julkaistu avoimen hallinnon sivuilla. Esitykset löytyvät <https://avoinhallinto.fi/vanhusneuvostopaivan-2020-infotori/>

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

2.

MPK ry:n (Maanpuolustuskoulutus ry) Ikääntymisen ennakointi-koulutuksen

MPK ry (Maanpuolustuskoulutus ry) järjestää Ikääntymisen ennakointi-koulutuksen Kainuun prikaatilla Kajaanissa 30.1.2021. Ilmoittautuminen MPK:n koulutustapahtuman kautta tai suoraan Koulutuspäällikkö HTK Jari Ruskela jari.ruskela@mpk.fi
<https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/152738>

Päätös

Vanhusneuvoston jäsenet voivat osallistua koulutukseen, mikäli katsovat sen tarpeelliseksi. Vanhusneuvoston määrärahoista maksetaan osanottomaksu 24 euroa/henkilö.

Merkittiin tiedoksi.

3.

Vanhusneuvoston seuraava kokous

Päätös

Sovitetaan seuraavan kokouksen päivämäärä myöhemmin.

4.

Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä Kainuun sotien edustajien yhteistyökokous

Päätös

Merkittiin tiedoksi, että kokoukseen 11.11.2020 osallistuivat puheenjohtaja Tarja Kiira, varapuheenjohtaja Mikko Pesonen sekä jäsenet Seija Määttä ja Lea Torvinen.

KAJAANIN VANHUSNEUVOSTO

Liite 1

Toimintasuunnitelma vuodelle 2021 – ikäystävällinen Kajaani

Kajaanin vanhusneuvoston toiminta on käynnistynyt vuonna 2001. Vuoden 2014 alusta vanhusneuvostoista tuli lakisääteisiä. Kajaanin kaupunginhallitus asetti 17.10.2017 § 233 Kajaanin vanhusneuvoston toimikaudelle 2017-2021.

Kajaanin vanhusneuvosto pitää osaltaan huolta siitä, että kaupungin asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan. Vanhusneuvosto on kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntyneitä väestöä koskevissa asioissa. Vanhusneuvosto on mukana vaikuttamassa kaupungin eri toimialojen toimintojen suunnittelussa, valmistelussa ja seurannassa niissä asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen ja liikkumisen näkökannalta. Toimintojen suunnittelussa tulee huomioida ikääntyneen väestön päivittäisistä toiminnoista suoriutuminen ja väestön tarvitsemat palvelut.

Vanhusneuvosto on mukana ikääntyneen väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmistelussa sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arvioinnissa.

Kajaanin vanhusneuvosto

Vanhusneuvostossa 2017-2021 on 13 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet sekä ulkopuolinen sihteeri. Neuvostossa ovat edustettuina eläkeläisjärjestöt, potilas- ja vammaisjärjestöt. Lisäksi vanhusneuvostossa on edustaja kaupunginhallituksesta, sivistystoimialalta, ympäristötekniiseltä toimialalta, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymästä ja Kajaanin ammattikorkeakoulusta.

Toiminnan painopisteet 2021

1. Turvallinen, viihtyisä ja virikkeellinen Kajaani ikääntyville kuntalaisille

Sosiaali- ja terveysministeriön Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023 tavoitteena on mahdollistaa hyvä ikääntyminen sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille.

Laatusuosituksen keskeiset sisällöt ovat iäkkäiden toimintakyvyn edistäminen, vapaaehtoistyön lisääminen, digitalisaation ja teknologioiden hyödyntäminen, asumisen ja asuinympäristöjen kehittäminen sekä palveluiden tuottaminen ja järjestäminen, asiakas- ja palveluohjaus, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä laadun varmistaminen. Lisäksi STM on tuottanut ”Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030, jonka tavoitteena ikäkyvykäs Suomi”

Toimenpiteet

- Kajaanin vanhusneuvosto kutsuu kokouksiinsa tarpeen mukaan asiantuntijoita eri tahoilta esittämään tilannekatsauksia vanhusneuvostolle.
- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän asiakasohjaus toimii kaikissa Kainuun kunnissa ja Kajaanissa palvelupiste on kaupungintalolla. Toiminnan tarkoituksena on parantaa iäkkäiden kuntalaisten tiedonsaantia asioista, jotka askarruttavat kotona asumisessa. Vanhusneuvosto seuraa kuntalaisten tarvetta käyttää asiakasohjausta.
- Käynnissä oleva Sammonkaarihanke mahdollistaa uudenlaisia asumismahdollisuuksia ikäihmisille. Vanhusneuvosto seuraa hankkeen toteutumista.

- Arjen katuturvallisuuteen ja kodin turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Vanhukset kokevat turvattomuutta liikkeessään illalla ulkona ja ovat joutuneet myös väkivallan uhriksi. Kajaanin vanhusneuvosto pyytää poliisin ja pelastuslaitoksen edustajaa puhujaksi johonkin sopivaan tilaisuuteen.

2. Kainuun kansalaisvaikuttamisen toteutuminen

Kajaanin vanhusneuvosto pyrkii edelleen omalta osaltaan ylläpitämään keskustelua ikäihmisten ja vanhusten roolista täysivaltaisena osana yhteiskuntaa. Vanhusneuvosto arvostaa ikääntyvien ihmisten tietoja ja taitoja sekä pyrkii tukemaan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien edellytyksiä osallistua sekä vaikuttaa Kajaanin kaupungin ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toimintaan ja sen kehittämiseen.

Ikääntyvien palvelujen tarve kartoittaa ja palvelujen saavutettavuutta tulee parantaa. Vanhuspalveluissa painopisteenä on selvittää kotona mahdollisimman pitkään ja niinpä kotona asumista tukevia palveluja tarvitaan jatkossa entistä enemmän, myös ikääntyvien asiointipalvelujen kustannuksia tulisi tukea.

Tietoyhteiskunnan mahdollisuudet hyödynnetään. Tietotekniikkaprojekteja on tarjolla kaikille ikäihmisille (yli 65-vuotiaille). Vanhusneuvosto tiedottaa ja motivoi ikä-ihmisiä osallistumaan koulutuksiin tai käyttämään kaupungin järjestämiä palveluita.

Tietokoneiden käyttömahdollisuuksia on edelleen parannettava mm. lisäämällä tietokoneita julkisiin tiloihin.

Toimenpiteet

- Osallistutaan Kainuun soten projekteihin
- Osallistutaan asumis- ja liikkumiseen liittyviin projekteihin ja hankkeisiin
- Järjestetään kansalaisfoorumi vanhustenviikolla
- Vanhusneuvosto on yksi maakunnallinen vaikuttamistoimielin.
- Vanhusneuvosto osallistuu maakunnallisen vanhusneuvoston toimintaan jos maakunnallinen vanhusneuvosto toteutuu uudella toimikaudella.
- Osallistutaan Kainuun kuntien yhteisiin vanhusneuvostojen kokouksiin vuosittain
- Kansalaisaloitteiden hyödyntäminen. Kajaanin kaupungintalolla ulkoseinässä olevaan postilaatikkoon voi jättää postia myös vanhusneuvostolle. Kalliokatu 9:ssä on lukollinen laatikko, johon voi jättää postia vanhusneuvostolle. Kajaanin vanhusneuvoston sähköposti on: vanhusneuvosto@kajaani.fi
- Kajaanin seurakunnan kanssa osallistutaan Yhteisvastuukeräykseen. Keräyksen valtakunnallinen teema pureutuu ikäihmisten taloudelliseen ahdinkoon
- Yhteistyö Osaamiskeskus Aallon kanssa
- Kaukametsän opistolla on runsas kurssitarjonta (noin 600 kurssia eri aihepiireistä). Vanhusneuvoston asioita valmisteleva työryhmä tekee Kaukametsän opistolle ehdotuksia tarvittavista luennoista/luennoitsijoista ja kursseista.

3. Asumis- ja liikkumisympäristön turvallisuuden parantaminen

Asumis- ja liikkumisympäristön turvallisuutta parannetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa. Puistojen, liikuntapaikkojen, liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa tulee huomioida ikääntyvät ja heidän erityistarpeensa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää liikkumismahdollisuuksiin ja -turvallisuuteen sekä asuinympäristön viihtyisyyteen eri osissa kaupunkia. Liikkumisen esteettömyys on aina huomioitava.

Toimenpiteet

- Huolehditaan levähdyspenkkien sijoittamisesta kaupunkilaisten esittämiin sijaintipaikkoihin.

- Esitysten ja aloitteiden tekeminen ympäristötekniiselle lautakunnalle
- Välitetään tietoa valtakunnallisista liikennettä ja turvallisuutta koskevista koulutuksista Kajaaniassa.

4. Yleisötapahtumien järjestäminen

Vanhusneuvosto järjestää vähintään kaksi yleisölle kohdistuvaa tapahtumaa: vanhustenviikon lokakuussa ja ikäihmisten joulujuhlan joulukuussa. Kajaanin vanhusneuvosto vastaa näiden tapahtumien ohjelmajärjestelyistä. Järjestelyissä ovat mukana aktiivisesti myös eläkeläisjärjestöt. Vanhusneuvosto valitsee vuodenvanhuksen ja valinta julkistetaan vanhusten joulujuhlissa. Keväällä 2021 järjestetään eläkejärjestöjen kanssa yhteistyössä ikä-ihmisten kevätjuhla tai vaihtoehtoisesti ulkona toteutettava tapahtuma.

Kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontuu vuoden 2021 aikana vähintään neljä (4) kertaa ja lisäksi vanhusneuvoston keskuudestaan valitsema työryhmä kokoontuu tarvittaessa valmistelemaan asioita.

Koulutus- ja tutustuminen vanhustenhuollon hoitokoteihin

Vanhusneuvoston jäsenet osallistuvat mahdollisuuksien mukaan eri tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin vanhusneuvoston erikseen päättämällä tavalla.

Vanhusneuvosto järjestää jäsenilleen tutustumiskäyntejä vanhusten hoitokodeissa.

Osallistutaan valtakunnalliseen Avoimen hallinnon järjestämään Vanhusneuvostojen koulutukseen.

Tiedotustoiminta

Jokainen vanhusneuvoston jäsen sitoutuu tiedottamaan vanhusneuvoston toiminnasta aktiivisesti omalle järjestölleen, palvelujen järjestäjille ja käyttäjille sekä päättäjille.

Tiedottamisesta medialle vanhusneuvosto päättää erikseen kokousten yhteydessä.

Vanhusneuvosto varmistaa, että kaupunkilaisille esitellään vanhusneuvoston toimintaa ja, että vanhusneuvosto on näkyvillä eri tilaisuuksissa. Kajaanin vanhusneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla www.kajaani.fi.

Toimenpiteet

- Vanhustenviikolla ja eri tilaisuuksissa on vanhusneuvoston esittelypiste, jossa voi muun muassa käydä kertomassa, mitä toivoo vanhusneuvostolta.
- Koti-Kajaani-lehteä, Kainuun Sanomia ja alueradiota käytetään aktiivisesti tiedottamisessa. Vanhusneuvoston nimissä tekstejä sanomalehtiin voivat lähettää vain puheenjohtaja ja sihteeri.

Yhteistyö

Yhteistyötä kehitetään Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän, Kajaanin kaupungin eri yksiköiden, Kainuun kriisikeskuksen, vammaisneuvoston, päihdetyöryhmän, palveluntuottajien ja -käyttäjien, kylä- ja asukasyhdistysten sekä eläkeläis-, vammais- ja potilasjärjestöjen, seurakuntien, nuorisovaltuuston, Kaukametsän opiston, poliisin ym. kanssa. Lisäksi pidetään yhteyttä ja suunnitellaan yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun opettajien ja opiskelijoiden kanssa ikäihmisten terveyden edistämisen tukemista ja kehittämistä. Kajaanin vanhusneuvosto tekee yhteistyötä Kainuun eri vanhusneuvostojen kanssa.